

МВС України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий парк «Наука та безпека»

ПРОТИДІЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ
ТА ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Вінниця, 31 травня 2023 року)

Вінниця

2023

*Друкується згідно з рішенням оргкомітету
за дорученням Харківського національного університету внутрішніх справ
від 18.01.2023 № 3*

Протидія кіберзлочинності та торгівлі людьми :
П83 зб. матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Він-
ниця, 31 трав. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац.
ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». –
Вінниця : ХНУВС, 2023. – 176 с.

У матеріалах конференції окреслено найбільш актуальні проблеми протидії кіберзлочинності та торгівлі людьми на сучасному етапі; проаналізовано питання правового та організаційного забезпечення протидії кіберзлочинності та торгівлі людьми; кримінально-правові, процесуальні та криміналістичні аспекти протидії цьому негативному явищу; розглянуто відповідний міжнародний досвід, а також кадрове забезпечення правоохоронних органів. Досліджено використання інформаційних технологій і технічних засобів у протидії кіберзлочинності та торгівлі людьми.

УДК [351.74:004](477)(08)

*Матеріали викладено в авторській редакції з незначними коректорськими правками.
За достовірність наукового матеріалу, професійного формулювання, фактичних даних, цитат,
власних назв, географічних назв, а також за розголошення фактів, що не належать
відкритому друку, тощо відповідають автори публікацій та їх наукові керівники.*

*Електронна копія збірника розміщується у відкритому доступі на сайті
Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>)
у розділі «Наука», сторінка «Конференції, семінари та круглі столи»,
а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).*

ЗМІСТ

СОКУРЕНКО В. В. ВІТАЛЬНЕ СЛОВО.....	8
---	---

РОЗДІЛ 1 ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

ПАВЛІЧЕНКО К. В. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІТ-ФАХІВЦІВ СЬОГОДНІ: ПЛЮСИ ТА МІНУСИ.....	10
ЯЩУК І. П. КІБЕРБЕЗПЕКА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗАГРОЗИ ТА ЗАХИСТ	11
ТАРАСЕНКО О. С. МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ПЕРЕДАЧІ ДАНИХ У РОЗПОДІЛЕНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ	14
СОКУРЕНКО В. В. СУЧАСНИЙ СТАН ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ.....	15
МОРГУНОВ О. А. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ ПОШУКУ ІНФОРМАЦІЇ.....	17
БАНДУРКА О. М. ДЕЯКІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ ЩОДО ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ, ЯКІ ЗАПРОВАДЖУЮТЬСЯ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ.....	19
БОРТНИК С. М. ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ СНАТGPT ІЗ ПРОТИПРАВНОЮ МЕТОЮ	21
БУРДІН М. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ	22
ГУСАРОВ С. М. СПІВПРАЦЯ МІЖ ПРАВООХОРОННИМИ ТА ЦИВІЛЬНИМИ КІБЕРСПІЛЬНОТАМИ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЗАХИСТУ КІБЕРПРОСТОРУ	24
МУЗИЧУК О. М. ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ТА ОПЕРАТИВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ОБМІНУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	26
БІГДАН М. Є., ВОЙЦІХОВСЬКИЙ А. В. ДІЯЛЬНІСТЬ НАТО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....	27
БУРАК М. В. КІБЕРАТАКИ РОСІЇ У ВІЙНІ ПРОТИ УКРАЇНИ: ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ.....	29

ВЕСЕЛОВСЬКА Т. С.	
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ З ТРАНСПОРТНИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ, В ОКРЕМИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ ...	32
ВІНЦУК В. В.	
ЕКСКУРС У РОЗВИТОК НОВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.....	34
ГОЛІНА В. В.	
ПРИНЦИП ВІДПОВІДНОСТІ У КОМПЛЕКСІ ЗАХОДІВ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННИМ ПРОЯВАМ.....	36
ГОРЕЛОВ Ю. П., КОБЗЕВ І. В., КОСЕНКО В. В.	
ЄВРОПЕЙСЬКІ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ КІБЕРБЕЗПЕКОЮ	38
ЄРЬОМЕНКО Я. С., ГЕЛЬДТ С. В., МАНЖАЙ О. В.	
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ БОРОТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ	41
ЗІНЧЕНКО Д. А.	
АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ	42
ЗІНЧЕНКО Д. А., СИДОРЕНКО В. М.	
ЗАГАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИНАМ І ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ	44
КАЛАНЧА А. А., ГУДЗЬ Т. І.	
ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ТА ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ В УКРАЇНІ.....	46
КІСІЛЬОВА В. І., ПЛАХОТНИЙ А. П.	
ПРОТИДІЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ У США	49
КОЛЕСНИК В. А., ПЛАХОТНИЙ А. П.	
ПРОТИДІЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	51
ЛАПКІН А. В., ЄВТЄЄВА Д. П.	
КВАЛІФІКАЦІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ЯК ВОЄННОГО ЗЛОЧИНУ	53
ЛОСИНЕЦЬ А. С., ВЕСЕЛОВ М. Ю.	
КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ І ЗАХОДИ ПОКРАЩЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ.....	55
ЛУЧИК В. Є.	
КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ ЯК ГОЛОВНА ЗАГРОЗА СУЧАСНОСТІ.....	58
МАГДАЛИНЮК А. С., ЛОГВИНЕНКО Є. С.	
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У БОРОТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ	61
МЕРТВЯНСЬКА А. О., ВІНЦУК В. В.	
ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ.....	62
МОВЧАН А. В.	
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ У МІЖНАРОДНОМУ ВИМІРІ.....	65
МОРДВИНЦЕВ М. В., ХЛЄСТКОВ О. В.	
МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	67
ПЧЕЛІНА О. В., НЕВЯДОВСЬКИЙ В. О.	
ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	69

понад 1500 Telegram-каналів і ботів, більше 1500 акаунтів в Instagram, Facebook та TikTok [7].

Список використаних джерел

1. Project CT-Tech URL: <https://www.interpol.int/Crimes/Terrorism/Counterterrorism-projects/Project-CT-Tech>
2. Hundreds arrested and millions seized in global INTERPOL operation against social engineering scams URL: <https://www.interpol.int/News-and-Events/News/2022/Hundreds-arrested-and-millions-seized-in-global-INTERPOL-operation-against-social-engineering-scams>
3. Європол затримав 150 ймовірних злочинців із даркнету URL: <https://www.dw.com/ru/evropol-zaderzhal-po-vsemu-miru-150-podozrevaemyh-v-prestuplenijah-v-darknete/a-59633465>
4. Європол розкрив мережу кіберздірників URL: <https://www.dw.com/ru/evropol-raskryl-set-kibervymogatelej/a-59669666>
5. В Україні почалися затримання учасників злочинної організації з продажу заборонених товарів у даркнеті URL: <https://life.nv.ua/ukr/lyudi/sayt-gidra-v-ukrajini-pochalisya-zatrimannya-zlochinciv-darknetu-hydra-prodavala-narkotiki-50247570.html>
6. СБУ викрила канал фінансування російських агентів в Україні. Під час обшуків виявили 13 млн грн. URL: <https://hromadske.ua/posts/sbu-vikrila-kanal-finansuvannya-rosijskih-agentiv-v-ukrayini-pid-chas-obshukiv-viyavili-13-mln-grn>
7. «Політолог, який утримував мільйонну ботоферму». Стало відомо, кого викрила СБУ. <https://glavcom.ua/country/politics/politolog-jakij-utrimuvav-miljonnu-botofermu-stalo-vidomo-ko-ho-vikrila-sbu--865114.html>

Одержано 24.02.2023

УДК 343.7:[343.98]

МОРДВИНЦЕВ Микола Володимирович,

*кандидат технічних наук, доцент,
старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії
з проблем інформаційних технологій
та протидії злочинності у кіберпросторі
Харківського національного університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0000-0002-7674-3164>;*

ХЛЄСТКОВ Олексій Володимирович,

*старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії
з проблем інформаційних технологій
та протидії злочинності у кіберпросторі
Харківського національного університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0000-0001-8777-8269>*

МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Розвиток законодавчого процесу в Світі, який стосується інтелектуальної власності в мережі Інтернет має складний, а в деяких випадках драматичний характер. Історія розробки міжнародних договорів і проблем, пов'язаних з їх

підписанням різними країнами світу щодо інтелектуальних прав у цифровому середовищі – це історія боротьби за права людини, що до вільного доступу до інформації. Проводиться аналіз діючих на Заході і в Україні правових механізмів, створених задля забезпечення дотримання прав авторів у мережі Інтернет.

Проводиться аналіз історичного розвитку міжнародного законодавства стосовно захисту інтелектуальної власності та боротьби з контрафактною продукцією і незаконним розповсюдженням медійного контенту та виявляються перспектив розвитку механізмів правового захисту об'єктів інтелектуальної власності в світі і в Україні [1, 217].

Досліджуються історія прийняття міжнародних договорів і угод: торгова угода щодо боротьби з контрафакцією (англ. The Anti-Counterfeiting Trade Agreement, ACTA), законопроект США «Про протидію онлайнному піратству» (англ. Stop Online Piracy Act (SOPA)), закон PROTECT Intellectual Property Act (PIPA) «Про запобігання реальним мережевим загрозам економічному творчому потенціалу та крадіжці інтелектуальної власності» (англ. Preventing Real Online Threats to Economic Creativity and Theft of Intellectual Property Act), Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) з авторського права та Договір ВОІВ про виконання і фонограми, Федеральний закон про авторське право (США), Закон «Про захист авторських прав у цифрову епоху». Аналізуються законодавство в сфері захисту інтелектуальної власності у країнах Європейського Союзу (ЄС).

Україна приймає закони, які дозволяють ефективно боротись із незаконним розповсюдженням медійного контенту в мережах провайдерів програмної послуги та інтернет-провайдерів та ефективно взаємодіяти з країнами - членами ЄС. Усі права організацій мовлення вказані у Законі України «Про авторське право та суміжні права», В Законі «Про державну підтримку кінематографії» визначаються наступні форми незаконного розповсюдження медійного контенту: незаконне поширення VOD- (video on demand) контенту; незаконне поширення програм – ретрансляція телеканалів власниками інтернет-сайтів; кардшейрінг; незаконне розповсюдження об'єктів які мають авторське право за технологіями P2P (BitTorrent); незаконна ретрансляція провайдерами програмної послуги телеканалів в регіональних цифрових мережах і кабельних мережах телебачення; незаконний публічний показ передач в закладах готелів ресторанів, кафе, кінотеатрах.

Аналіз історії розробки та підписання законів, угод, директив що стосуються захисту авторського права та інших аспектів інтелектуальної власності, протидії онлайнному піратству в мережі Інтернет показує, що розглянуті закони і міжнародні угоди могли би сприяти удосконаленню правового регулювання в цій сфері, а також захисту прав авторів та правовласників. Але суттєва частина спільноти в країнах світу бачить обмеження своїх прав і свобод. Як наслідок – велика кількість наведених нормативних актів розроблена кілька років тому, але і досі не прийнята.

Одним з головних завдань України щодо вступу в ЄС є імплементація законів, директив та угод, що діють в ЄС між країнами, зокрема тих, що захищають права інтелектуальної власності. Наведені у нашому дослідженні результати аналізу законодавства в цій сфері будуть корисні на цьому шляху.

Список використаних джерел

1. Коршенко В. А., Мордвинцев М. В., Пашнєв Д. В. Міжнародний і вітчизняний досвід правового захисту інтелектуальної власності в мережі Інтернет та окремі способи розкриття поліцією злочинів у цій сфері. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2022. № 3 (98). С. 217-230.

Одержано 01.05.2023

УДК 343.98

ПЧЕЛІНА Оксана Василівна,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри кримінального процесу

та організації досудового слідства факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://orcid.org/0000-0003-0224-1767>;

НЕВЯДОВСЬКИЙ Владислав Олегович,

доктор юридичних наук, доцент,

учений секретар секретаріату Вченої ради

Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://orcid.org/0000-0002-3107-1464>

ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Торгівля людьми – це злочини, які відзначаються особливою суспільною небезпекою, бо посягають на волю, честь та гідність особи. Відповідно до ст. 149 Кримінального кодексу України торгівля людиною полягає у вербуванні, розміщенні, переховуванні, передачі або одержанні людини, вчинених з метою експлуатації, з використанням примусу, викрадення, обману, шантажу, матеріальної чи іншої залежності потерпілого, його уразливого стану або підкупу третьої особи, яка контролює потерпілого, для отримання згоди на його експлуатацію [1].

Проблема протидії торгівлі людьми, яка полягає не тільки у своєчасному виявленні, розкритті та досудовому розслідуванні вказаних кримінальних правопорушень, а й у їх попередженні, завжди привертала увагу як науковців, правоохоронців та державників. Проте з початком повномасштабного вторгнення російської федерації окреслена проблематика не втратила своєї актуальності, а навпаки – отримала нове «забарвлення». Мова йде про те, що «торгівля людьми – це серйозна проблема у мирний час, а війна та збройний конфлікт створюють найбільш сприятливі умови для торгівлі та експлуатації людьми. Війна підвищує ризики торгівлі людьми... Під загрозою торгівлі залишаються як особи, які вимушені виїхати за кордон, так і ті, що залишились на території України та на тимчасово окупованих територіях» [2, с. 183–184]. Зокрема, жертвами досліджуваної категорії протиправних діянь, зазвичай, стають такі вразливі групи населення як «жінки та діти, які змушені покинути Україну через військову агресію Росії та прямують до сусідніх країн» [3; 4, с. 444]. Тому одним із пріоритетних завдань працівників правоохоронних органів в умовах воєнного стану є не тільки фіксація воєнних злочинів і злочинів, пов'язаних зі збройною агресією проти України, а й протидія кримінальній протиправності взагалі, в тому числі пов'язаній з торгівлею людьми.

Наукове видання

**ПРОТИДІЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ
ТА ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ**

Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції
(31 травня 2023 року, м. Вінниця)

Відповідальні за випуск: *О. В. Манжсай*

Комп'ютерне верстання: *А. О. Зозуля*

Формат 60x84 1/8. Ум. друк. арк. 20,53. Обл.-вид. арк. 11,93